

Ju2019/00509/L7

Till:  
Justitiedepartementet  
103 33 Stockholm

[Ju.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:Ju.remissvar@regeringskansliet.se)

**Svenska Röda Korsets yttrande över utkastet till lagrådsremiss  
"Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få  
uppehållstillstånd i Sverige"**

Svenska Röda Korset har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade skrivelse och vill med anledning av detta framföra följande.

***Sammanfattning av Svenska Röda Korsets synpunkter***

- Svenska Röda Korsets inställning är att lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (nedan tillfälliga lagen) inte bör förlängas mot bakgrund av de svåra humanitära konsekvenser som lagen givit upphov till.
- Svenska Röda Korset välkomnar att möjlighet till familjeåterförening återinförs för personer som beviljats status som alternativt skyddsbehövande.
- Vi välkomnar vidare förslaget att statslösa personer under vissa förutsättningar ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd i Sverige.
- Svenska Röda Korset vill särskilt understryka att det inte finns skäl att anta att alternativt skyddsbehövande har mindre varaktiga skyddsbehov än flyktingar och därför bör skillnaderna grupperna emellan utjämnas vad gäller uppehållstillståndens längd samt kraven på välgrundade utsikter att beviljas permanent uppehållstillstånd för familjeåterförening.
- Svenska Röda Korset anser att försörjningskraven gällande familjeåterförening måste tillämpas mer flexibelt och läggas på en mer rimlig



nivå för att svenska myndigheter inte ska riskera att bryta mot Sveriges internationella förpliktelser (till exempel EU-rätten<sup>1</sup>).

- Svenska Röda Korset anser att en återgång till tidigare regler kring uppehållstillstånd vid särskilt eller synnerligen ömmande omständigheter är nödvändig. En förlängning av nuvarande formulering i den tillfälliga lagen innebär fortsatt allvarligt humanitärt lidande för de mest utsatta, så som exempelvis barn med uppgivenhetssyndrom och personer i behov av livsnödvändig vård eller andra allvarliga hälsoproblem.
- Svenska Röda Korset saknar en analys i nu aktuellt förslag hur en förlängning av den tillfälliga lagen harmoniserar med införandet av Barnrättslagen.

### ***Bakgrund och sammanfattning av utredningens förslag och resonemang***

Till följd av flyktingsituationen 2015 införde den dåvarande regeringen ett antal åtgärder, däribland lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Den tillfälliga lagen trädde i kraft den 20 juli 2016 och skulle upphöra den 20 juli 2019. Då skulle reglerna om uppehållstillstånd i den ordinarie utlänningslagen (2005:716) bli gällande igen.

Med nu aktuellt förslag föreslås istället den tillfälliga lagen – med vissa justeringar - förlängas under två år, till och med den 19 juli 2021. Förslaget bygger på den överenskommelse som ingicks i januari 2019 mellan regeringen och Centerpartiet samt Liberalerna. Det innebär i korthet att den tillfälliga lagen förlängs med den förändringen att alternativt skyddsbehövande ges samma möjligheter till familjeåterförening som flyktingar. För att respektera Sveriges åtaganden enligt FN:s konvention om begränsning av statslöshet föreslås också införandet av en bestämmelse som möjliggör beviljande av permanent uppehållstillstånd i vissa fall för utlänningar som fötts i Sverige och som sedan födseln är statslösa. Som en följd av den föreslagna förlängningen av den tillfälliga lagen föreslås även att lag

---

<sup>1</sup> Jämför EU-domstolens dom i målet C-380/17.

(2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska träda ikraft 20 juli 2021 och upphöra att gälla den 20 januari 2025.

Svenska Röda Korset har tidigare lämnat en rad synpunkter i samband med att tillfälliga lagen infördes, synpunkter som i allt väsentligt fortfarande är aktuella.<sup>2</sup>

### *Svenska Röda Korsets utgångspunkter i dessa frågor*

Röda Korsets uppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och att säkerställa respekt för varje människas värde. Inom ramen för det uppdraget arbetar Röda Korset bland annat för att säkerställa respekt för internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter och humanitära värderingar och principer. Svenska Röda Korset har lång erfarenhet av arbete för och med människor på flykt globalt, nationellt och lokalt. Vi finns med från flyktens början i konflikt och katastrof, längs flyktens väg, till ankomsten i Sverige, asylprocessen och etableringen i samhället. Vi har under lång tid varit en aktiv del av och nära följt den svenska migrations- och asylpolitiken likväl som utvecklingen på europeisk och global nivå.

### *Svenska Röda Korsets synpunkter*

## **5. Förlängning av den tillfälliga lagen**

### **5.1 Fortsatt giltighet av den tillfälliga lagen**

Den tillfälliga lagens införande motiverades bland annat med att antalet asylsökande som sökte sig till Sverige skulle minska och därigenom skulle kapaciteten i mottagandet och etableringen kunna förbättras. Redan innan lagen trädde ikraft minskade antalet asylsökande stort - något som bland annat Svenska Röda Korset påpekade i sitt remissvar 2016. I utkastet till nu aktuell lagrådsremiss menar regeringen att det inte kan fastställas i vilken utsträckning den tillfälliga

---

<sup>2</sup> Svenska Röda Korsets remissvar till den tillfälliga lagen, 2016  
[https://www.regeringen.se/494a88/contentassets/cbebc43816043d6bf864dd0e076b722/31\\_roda-korset.pdf](https://www.regeringen.se/494a88/contentassets/cbebc43816043d6bf864dd0e076b722/31_roda-korset.pdf).

lagen har påverkat antalet asylsökande – en bedömning som även delas av bland annat Migrationsverket. Svenska Röda Korset anser därför att det är fortsatt problematiskt att motivera en förlängning av lagen av just denna anledning.

När den tillfälliga lagen infördes motiverades flera av de nya bestämmelserna med att lagen var tillfällig och hade en begränsad giltighet på tre år. Att nu förlänga densamma kommer att påverka många individer negativt och kan inte anses uppnå kraven på förutsägbarhet och trovärdighet i lagstiftningsarbetet.

I samband med införandet av den tillfälliga lagen befarade Svenska Röda Korset att lagen skulle kunna få svåra humanitära konsekvenser, konsekvenser som vi kunnat konstatera blivit verklighet.<sup>3</sup> I nu aktuellt förslag motiveras en förlängning av lagen av att tillståndens längd (det vill säga permanenta tillstånd) skulle avvika från den ordning som gäller för övriga medlemsstater inom EU om ordinarie utlänningslag skulle börja gälla igen. Den motiveras även med att Sverige har fortsatt stora utmaningar vad gäller nyanländas etablering samt att begränsa antalet lagstiftningsförändringar. Dock anser Svenska Röda Korset att de humanitära konsekvenser som lagen innebär väger tyngre. Av det skälet avstyrker vi förslaget att förlänga lagen och önskar en återgång till den ordinarie lagstiftningen, det vill säga bestämmelserna i Utlänningslagen.

## 5.2 Uppehållstillstånd för skyddsbehövande

### *Uppehållstillståndens längd*

Av förslaget framgår att flyktingar som fått tidsbegränsat uppehållstillstånd utifrån den tillfälliga lagen nu, i samband med att den tillfälliga lagen föreslås bli förlängd, ska beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd när det första tillståndet gått ut. Giltighetstiden för det nya tillståndet ska bestämmas i enlighet med reglerna för det första tillståndet. Svenska Röda Korset konstaterar att om ett nytt treårigt

---

<sup>3</sup> Svenska Röda Korsets remissvar 2016 samt Svenska Röda Korsets rapport Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, publicerad i oktober 2018.  
[https://www.redcross.se/contentassets/4902f3efe95149158fd3b55310ef2cb8/181206\\_konsekvenser-av-den-nva-lagen\\_lu.pdf](https://www.redcross.se/contentassets/4902f3efe95149158fd3b55310ef2cb8/181206_konsekvenser-av-den-nva-lagen_lu.pdf).



uppehållstillstånd beviljas flyktingar innebär detta att de, i linje med Migrationsöverdomstolens uttalande i MIG 2018:19, kan beviljas permanent uppehållstillstånd först när det senare treåriga tillståndet gått ut. Det innebär att flyktingar då måste vänta på möjligheten att få permanent uppehållstillstånd till en tidpunkt som i många fall kommer att infinna sig först efter att den tillfälliga lagen gått ut, det vill säga långt efter juli 2021.

Alternativt skyddsbehövande, som fått uppehållstillstånd i 13 månader efter första ansökan och därefter fått en förlängning på två år, föreslås få ytterligare ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Skillnader i längden på tillstånden kvarstår således alltjämt beroende på vilken status den skyddsbehövande beviljas. Regeringen motiverar att nya tidsbegränsade uppehållstillstånd ska beviljas under tiden då tillfälliga lagen gäller med att det omarbetade skyddsgrundsdirektivet inte innehåller några begränsningar gällande hur många gånger ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning, så länge grunden för tillståndet kvarstår.

Svenska Röda Korset kan konstatera att tidsbegränsade uppehållstillstånd i många fall har en negativ påverkan på de som beviljas sådana tillstånd.<sup>4</sup> De personer som fått tidsbegränsade uppehållstillstånd utifrån den tillfälliga lagen har fått detta under förespegligen att lagen skulle upphöra att gälla den 19 juli 2019. När den nu förlängs tvingas personer, som hoppats på en trygg tillvaro i Sverige genom möjligheten till permanent uppehållstillstånd efter en återgång till tidigare regelverk, fortsätta leva i ovisshet med allt vad det innebär för deras möjlighet till bland annat traumabehandling och etablering.

Såväl Svenska Röda Korsets utredning av de humanitära konsekvenserna av den tillfälliga lagen (2018) som ett flertal forskningsstudier visar tydligt att den psykiska hälsan och välbefinnandet är sämre hos personer med tidsbegränsade

---

<sup>4</sup> Svenska Röda Korsets remissvar 2016, s. 7-8 samt Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, s. 24-31.

uppehållstillstånd jämfört med personer med permanenta uppehållstillstånd.<sup>5</sup> Tidsbegränsade uppehållstillstånd leder till osäkerhet och reducerar personens känsla av egenkontroll, vilket i sin tur negativt inverkar på personens förutsättningar för etablering och självförsörjning. Detta är något vi ser inom Svenska Röda Korsets olika verksamheter, inte minst på våra behandlingscenter för krigsskadade och torterade. Personer som utsatts för svåra trauman på grund av tortyr, krig eller svåra flyktupplevelser är extra utsatta eftersom just denna grupp är i särskilt behov av stabilitet och trygghet för bättre mental hälsa. Barn och unga är särskilt utsatta och vi ser hur ovissheten leder till psykisk ohälsa och otrygghet. Genom att nu förlänga ordningen med tidsbegränsade uppehållstillstånd ser vi en risk i att psykisk ohälsa förvärras, förlängs och i vissa fall permanentas, och att integrationsprocessen för många av de personer vi möter försvåras ytterligare.

Vi har också sedan den tillfälliga lagen infördes sett allvarliga konsekvenser av att personer inte får tillgång till den vård de behöver. Personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd ska i teorin ha tillgång till samma vård som personer med permanenta uppehållstillstånd, men i praktiken sker alltid en bedömning av medicinsk personal där man i vissa fall väger in möjligheten till långsiktig uppföljning av behandling/insatser som en förutsättning för vård. Svenska Röda Korsets vårdförmedling har till exempel mött personer som nekats missbruksvård med hänvisning till personens temporära status, personer som inte fått behövliga insatser eller uppföljning inom psykiatri, och barn som inte fått behövlig tandvård och tandreglering. Vi ser också exempel på hur tidsbegränsade uppehållstillstånd medfört att personer i behov av organdonation går miste om livsnödvändig behandling. Här blir det tidsbegränsade uppehållstillståndet en fråga om liv eller död.

Svenska Röda Korset anser att anställning inte kan vara den enda grunden för permanent uppehållstillstånd för personer som är i behov av internationellt skydd

---

<sup>5</sup> Röda Korsets Högskolas rapportserie 2016:1, "Nyanlända och asylsökande i Sverige. En studie i psykisk ohälsa, trauma och levnadsvillkor." samt Shakeh Momartin et al, "A comparison of the mental health of refugees with temporary versus permanent protection visas", Medical Journal of Australia 2016.

och därigenom mer betydelsefullt för beviljande av ett permanent uppehållstillstånd än skyddsbehovet. Om tidsbegränsade uppehållstillstånd fortsatt ska vara huvudregel för flyktingar och alternativt skyddsbehövande bör permanent uppehållstillstånd beviljas efter förlängningsansökan om skyddsbehovet då kvarstår. Uppehållstillstånd på grund av särskilt eller synnerligen ömmande omständigheter bör kunna beviljas för längre tid än 13 månader för grupper i särskilt utsatta situationer eller för det fall det är nödvändigt för sökandens möjlighet att erhålla eller tillvarata livsnödvändig vård eller på grund av andra tungt vägande skäl. I vart fall bör permanent uppehållstillstånd beviljas efter tre år, oavsett grund för uppehållstillstånd.

I och med införandet av den tillfälliga lagen blev skillnaderna mellan de olika skyddsklassningarna stora. Svenska Röda Korset anser att tillståndens längd samt rättigheterna kopplade till bland annat familjeåterförening måste jämföras mellan flyktingar och alternativ skyddsbehövande och diskrimineringen grupperna emellan bör upphöra. Enligt aktuellt lagförslag krävs för att anhöriga till alternativt skyddsbehövande ska beviljas familjeåterförening att personen i Sverige har välgrundade utsikter att beviljas permanent uppehållstillstånd. Samma krav uppställs för flyktingar men för denna kategori gäller enligt förarbetena att flyktingar som regel kan anses ha välgrundade utsikter att beviljas permanent uppehållstillstånd då skyddsbehoven för denna kategori bedöms kvarstå under en längre tid.<sup>6</sup>

#### *Uppehållstillstånd för övriga skyddsbehövande*

Bestämmelsen om skydd på grund av ”svåra motsättningar i hemlandet” infördes i syfte att tillförsäkra personer i behov av internationellt skydd en skyddsgrund i svensk rätt som skulle ta hänsyn inte bara till väpnad konflikt utan också till svåra motsättningar. Politisk-humanitära skäl för uppehållstillstånd ansågs i rättspraxis föreligga då *”den allmänna situationen i ett land är sådan att det skulle te sig stötande att skicka tillbaka någon dit”*.<sup>7</sup> I Svenska Röda Korsets rapport om de humanitära konsekvenserna av den tillfälliga utlänningslagen konstaterar vi att så

---

<sup>6</sup> Prop. 2015/16:174, s. 39 och 42.

<sup>7</sup> UN 344-97.



många som 549 personer vid tiden för sammanställandet av rapporten kan ha drabbats av att denna skyddskategori tagits bort.<sup>8</sup> Svenska Röda Korset efterlyser nu, liksom vi gjorde inför införandet av den tillfälliga lagen 2016, en analys av konsekvenserna för de personer som nekats eller kommer att nekats skydd på grund av att denna skyddsgrund tagits bort.<sup>9</sup>

### 5.3 Uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter

Svenska Röda Korset beklagar att det enligt förslaget inte föreslås några ändringar i den tillfälliga lagens bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter. Vi har sett att begränsningarna som infördes med den tillfälliga lagen, det vill säga att uppehållstillstånd på denna grund endast får beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa en person, slagit hårt mot exempelvis barn med uppgivenhetssyndrom och personer med andra svåra sjukdomstillstånd.

Migrationsverket konstaterar i ett av sina rättsliga ställningstaganden att utrymmet enligt den tillfälliga lagen, både för vuxna och barn, för att kunna bevilja ett uppehållstillstånd i Sverige grundat endast på hälsotillstånd och vårdmöjligheter har blivit kraftigt begränsat. Vidare har Migrationsverket framhållit att då likartad vård för ett barn med uppgivenhetssyndrom, till exempel livsuppehållande åtgärder som sondmatning, oftast finns att tillgå också i hemlandet är utrymmet mycket litet för att bevilja uppehållstillstånd på grund av brott mot svenskt konventionsåtagande i enlighet med artikel 3 i Europakonventionen.<sup>10</sup>

---

<sup>8</sup> Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, s. 35-36.

<sup>9</sup> Svenska Röda Korsets remissvar 2016, s. 7. Se även Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, s. 35-36.

<sup>10</sup> Migrationsverket, 2018, Rättsligt ställningstagande angående hälsotillstånd och vårdmöjligheter som grund för uppehållstillstånd för barn och barnfamiljer med särskilt fokus på devitaliserade barn, SR 21/2018, sid 1, 4 och 52.





Svenska Röda Korset anser det djupt beklagligt att bestämmelsen om synnerligen och särskilt ömmande omständigheter inte ändras i samband med nu aktuellt förslag utan istället hänskjuts till den parlamentariska utredning som ska tillsättas för att se över migrationspolitiken. Vi ser med oro på att det under den tid då tillfälliga lagen förlängs kommer att uppstå fler situationer där personer utsätts för humanitärt lidande på grund av den restriktivitet som råder.

I samband med införandet av den tillfälliga lagen motiverades borttagandet av denna skyddsgrund bland annat med att portalparagrafen (1 kap. 10 § utlänningslagen) om barnets bästa skulle kvarstå. Svenska Röda Korset delar inte denna slutsats då det var just bristen på tillämpningen av densamma som motiverade införandet av särskilt ömmande omständigheter för barn och anser att detta lagrum måste återinföras.

Om nu aktuellt förslag blir verklighet så kommer förlängningen av den tillfälliga lagen vara gällande när Barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020 – något som inte lagstiftaren analyserat i nu aktuellt förslag.

Svenska Röda Korset anser att kravet på att uppehållstillstånd endast får beviljas på grund av ömmande omständigheter om en utvisning skulle strida mot svenska konventionsåtaganden bör undanröjas. Denna säkerhetsventil är alltför snäv och otydlig. Det måste finnas utrymme att ta hänsyn till hälsoskäl och andra personliga omständigheter för att undvika orimliga humanitära konsekvenser för enskilda, särskilt när det gäller barn.

#### 5.4 Familjeåterförening

Svenska Röda Korset välkomnar förslaget att alternativt skyddsbehövande ska ges samma möjlighet till familjeåterförening som flyktingar.

För att familjeåterförening ska vara möjligt krävs att ett förhållande ska vara etablerat genom ett visst legaliserat sammanboende utomlands. Detta kan enligt vår erfarenhet vara diskriminerande för homosexuella, bisexuella, trans och queer-personer som många gånger inte kunnat sammanbo i hemlandet på grund av lagar som förbjuder samkönade relationer. De har därmed inte kunnat etablera sitt

förhållande på så sätt som krävs. Så länge rätt till uppehållstillstånd för personer som inte sammanlevt utomlands vägras riskerar personer som tillhör denna kategori i praktiken sakna möjlighet att beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning, något Svenska Röda Korset inte anser acceptabelt.

Vid införandet av den tillfälliga lagen förändrades möjligheterna till uppehållstillstånd vid så kallade brustna anknytningar. Svenska Röda Korset anser att bestämmelsen 5 kap. 16 § Utlänningslagen som ger skydd för våldsutsatta vid anhöriginvandring ska återinföras och således tillämpas oavsett den anhöriges status.

#### *Ventilen*

Svenska Röda Korset välkomnar att det tydligt framgår av förslaget att den ventil som infördes i den tillfälliga lagen, som innebär att familjeåterförening ska möjliggöras då ett beslut att neka skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande, ska kvarstå. Detta följer även av Sveriges internationella åtaganden, såsom artikel 8 i Europakonventionen. Det faktum att det uttryckligen framgår av utkastet till lagrådsremissen kan dock vara av viss pedagogisk betydelse vid den individuella prövningen. Svenska Röda Korset vill dock påminna om att tillämpande myndigheters motiveringar i frågan ofta varit bristfälliga och vill därför framhålla att avslag i ärenden om familjeåterförening måste innehålla utförligare motiveringar gällande vad som anses strida mot ett svenskt konventionsåtagande.<sup>11</sup>

#### *Försörjningskrav*

Enligt förslaget ska försörjningskravet kvarstå i sin nuvarande form. Svenska Röda Korset beklagar detta av flera anledningar. Vi anser att försörjningskraven är för högt ställda. För större familjer blir det många gånger ouppnåeligt att bekosta dels en tillräckligt stor bostad, dels att – särskilt som nyanländ – få ett arbete med tillräckligt stor inkomst för att försörja sig själv och alla familjemedlemmar.<sup>12</sup> Vår utredning

---

<sup>11</sup> Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, s. 19-20, 42-44.

<sup>12</sup> Exempel: För en familj med härvarande förälder där make/maka ansökt om familjeåterförening tillsammans med tre barn över sju år krävs en lön om drygt 27 900 kr före skatt. Medellönen för en lärare med arbetserfarenhet på 9,5 år är 27 399 kr (se

visar att familjeåterförening många gånger nekats på grund av att anknytningspersonen inte kunnat visa att de haft tillräckligt hög varaktig inkomst och då svårt att hitta tillräckligt stora bostäder. Många ärenden avslås trots att anknytningspersonen haft både inkomst och bostad.<sup>13</sup>

Av EU-kommissionens riktlinjer för tillämpningen av familjeåterföreningsdirektivet<sup>14</sup> och EU-domstolens praxis<sup>15</sup> framgår att medlemsstaterna får ställa krav på ett visst referensbelopp för försörjning. Eftersom behoven kan variera mycket mellan olika individer får en ansökan dock inte avvisas bara för att sökandens medel understiger referensbeloppet utan att en individuell prövning av alla omständigheter i ärendet krävs för att fatta beslut om ansökan. Vi anser därför att det bör förtydligas i lagtexten att individuella hänsyn måste tas i ärenden där försörjningskrav aktualiseras.

Det torde även enligt Svenska Röda Korset vara rimligt att de personer som av olika anledningar och utan egen förskyllan inte kan försörja sig, till exempel på grund av funktionsnedsättning, arbetsoförmåga eller liknande, tydligt borde undantas från försörjningskravet och inte enbart låta detta bli en fråga för tillämparen.

Vidare anser Svenska Röda Korset att den tremånadersfrist som gäller för att vissa personer ska vara undantagna från detta krav tillämpas alltför strikt. För att kunna tillgodogöra sig möjligheterna att undantas från försörjningskravet samt för att garantera att svenska myndigheters tillämpning av reglerna inte står i strid med EU-rätten<sup>16</sup> måste enskilda berörda få tydligare information från myndigheterna om den

---

<http://www.lonestatistik.se/loner.asp/yrke/Larare-1603>). För bilmekaniker är medellönen 21 691 kr (se <http://www.lonestatistik.se/loner.asp/yrke/Bilmekaniker-1252>). För en servitör/servitris, där inga särskilda utbildningskrav ställs, ligger medellönen på 19 077 kr för anställd med fem års erfarenhet (se <https://www.lonestatistik.se/loner.asp/yrke/Servitor-servitris-1105>) Till detta kommer kostnaden för ett boende med minst tre rum då makar kan dela rum och högst två barn får dela på ett rum.

<sup>13</sup> Se Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen, s. 56-57.

<sup>14</sup> [https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2d6d4b3c-bbbc-11e3-86f9-01aa75ed71a1.0013.01/DOC\\_1&format=PDF](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2d6d4b3c-bbbc-11e3-86f9-01aa75ed71a1.0013.01/DOC_1&format=PDF)

<sup>15</sup> Mål C-578/08, Chakroun.

<sup>16</sup> Se EU-domstolens avgörande i målet C-380/17.

tremånadersfrist inom vilken ansökan om familjeåterförening måste göras för att försörjningskrav inte ska aktualiseras.

Svenska Röda Korset välkomnar att det utifrån förslaget ska göras undantag i fråga om försörjningskravet för familjemedlemmar till alternativt skyddsbehövande som lämnar in ansökan om familjeåterförening inom tre månader från det att tillfälliga lagen förlängs. På så sätt kan flera av de som tidigare vägrats familjeåterförening på grund av att de ansetts ha ”fel” skyddsstatus nu få möjlighet att återförenas med sina familjer.

### 5.6 Permanent uppehållstillstånd

Svenska Röda Korset välkomnar den del av förslaget som innebär att statslösa personer som fötts i Sverige under vissa förutsättningar ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd, detta i linje med Sveriges åtaganden enligt FN:s konvention om begränsning av statslöshet.

Svenska Röda Korset beklagar att förslaget i övrigt inte innehåller några utökade möjligheter att erhålla permanent uppehållstillstånd, detta utifrån vad som anförts ovan beträffande tidsbegränsade uppehållstillstånds negativa påverkan på integrationen och för personer som lider av ohälsa (se ovan under rubrik 5.2).

## 8 Kostnader och andra konsekvenser

### *Ekonomiska konsekvenser*

Av Svenska Röda Korsets slutsats i rapporten om de humanitära konsekvenserna av den tillfälliga utlänningslagen - att det är andra faktorer än den tillfälliga lagen som haft störst påverkan när det gäller minskningen av antalet asylsökande – följer att det inte skulle vara förenat med större kostnader om den tillfälliga lagen upphör än om den förlängs, något regeringen argumenterar för. Vi saknar också en analys kring de kostnader som uppkommer genom en förlängd integrationsprocess och den psykiska ohälsa som uppstår genom exempelvis försvårandet av traumabehandling som tillfälliga uppehållstillstånd och utebliven familjeåterförening leder till.

### *Barnkonsekvensanalys*

Svenska Röda Korset beklagar att den uppföljning som var tänkt att äga rum sommaren 2018 inte genomfördes av regeringen. Däremot har vi, liksom flera andra, gjort egna uppföljningar som visat att lagen haft en negativ inverkan på barn. Vi har bland annat sett barn som under långa perioder separerats från sina föräldrar, sekundärtraumatisering för barn på grund av föräldrarnas dåliga mående, ytterst begränsade möjligheter att erhålla uppehållstillstånd för svårt sjuka barn och barn med uppgivenhetssyndrom, samt minskade möjligheter till vård på grund av de tidsbegränsade uppehållstillstånden.<sup>17</sup> Den 1 januari 2020 blir Barnkonventionen svensk lag. Svenska Röda Korset saknar en analys i nu aktuellt förslag hur en förlängning av den tillfälliga lagen harmoniserar med införandet av Barnrättslagen.

SVENSKA RÖDA KORSET



Martin Ärnlov  
Generalsekreterare

---

<sup>17</sup> Se bland andra Svenska Röda Korsets Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen och Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingars rapport *Migrationsrättens framtid, En redogörelse för de juridiska riskerna med att förlänga lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, tillgänglig via <https://sweref.org/wp-content/uploads/2018/10/Migrationsrattens-framtid-en-redogorelse.pdf>.

